

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 10 ft — kr.
 Félévre . . . 5 „ — „
 Negyedévre . . . 2 „ 50 „
 Egy óra . . . — „ 85 „
 Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT. Mária-u. 1. sz.
 a kir. ítélőtábla épületével
 szemben,
 hová az előfizetések és a lap
 szétküldésére vonatkozó föl-
 szólások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
 I. EMELET

hová a lap szellemi részét
 illető minden közlemény
 int: zendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl

A magyar ipar érdekében.

Pécs, 1896. június hó 25.

A kormánypart azzal szokta mentegetni az 1867-ben inaugurált közgazdasági politikát, hogy az Ausztriával való vámközösségre éppen azért van szükségünk, mert mezőgazdasági állam vagyunk s ezzel a közösséggel biztosíthatunk csak terményeinknek vámentes piacot Ausztriában; külön vámterület mellett a magyar buza nem versenyezhetne ott az olcsóbb orosz-szal, iparunkon pedig szintén nem sokat lendíthetnénk, mert ha az osztrák iparcikkekre nagy vámot vetnénk, az osztrákok ugyanezt tennék a magyar gazdasági terményekkel s akkor meg éppenséggel elvesztenék az osztrák piacot.

Ezt hallva, azt kellene hinnünk, hogy a magyar mezőgazdák remegnek az önálló vámterületnek még a gondolatától is, hisz a kormány csak azért mondott le a közgazdasági önállóságról, hogy gazdáinknak teremthessen biztos piacot; viszont pedig az iparosoknak s az iparcikkek közvetítő kereskedőknek kellene lenni azoknak, a kik a vámközösséget tűzzel-vassal ostromolják, mert hiszen ez szabadjára rák a fejlődöttebb osztrák ipar olcsóbb cikkei.

S mit tapasztalunk az életben? Azt, hogy a mezőgazdák a vámközösséget tartják a gazdasági válság egyik főokának s ezért lelkes hívei a külön vámterületnek; ellenben a kereskedelmi és iparkamarák

jórésze meg van elégedve a közös vámterülettel is.

Ennek a sajátságos jelenségnek az oka abban rejlik, hogy a kormánypartnak fentebb vázolt okoskodása nem felel meg a valóságnak; való csak akkor lehetne, ha mi volnánk a közös gazdálkodásban az erősebb fél; de mivel ennek éppen az ellenkezője áll, mivel mindig a mi érdekeinknek kell háttérbe szorulniuk az osztrák érdekek elől: vám- és kereskedelmi politikánkat akként intézik, hogy a mezőgazdasági termények legyenek a közös vámterületen minél olcsóbbak, az iparcikkek pedig minél drágábbak; vámkedvezményekkel ránk szabadítják tehát a külföld mezőgazdasági terményeit, s magas védvámokkal biztosítják az osztrák iparcikkek monopoliumát.

Nem lelkesülhet tehát a gazda olyan gazdasági politikáért, a melynek főcélja az ő terményei árának lenyomása.

A merkantil érdek már egészen más, mert ennek a minél nagyobb területű szabad forgalom kedvez, s erre vezethető vissza a manapság már sok oldalról hangoztatott teljesen szabad kereskedelem elve, mely az összes államok vámsorompóit lerombolni iparkodik. A hol ez az irány a kereskedelmi és iparkamarákban tulsúlyra vergődött, ott természetesen az ipar és kereskedelem eme hivatalos képviselői a külön vámterületnek ellene is nyilatkoztak.

A hol azonban az iparosok a merkantil érdektől függetlenül nyilatkozhattak, mint az ipartestületekben, mindenütt a vámközösség ellen nyilatkoztak; mert hát annál természetesebb dolog nincs is a világon, mint hogy a sokkal kedvezőbb viszonyok közt működő osztrák ipar korlátlan versenyének gátat emelni első sorban is a magyar iparosok törekedjenek.

De hát hiu erőlködés marad az, a mikor a magyar gazda és iparos közönség azt kívánja a magyar államtól, hogy ez az ő érdekeiknek megfelelőleg rendezze be közgazdasági politikánkat, mert a magyar állam azt teszi, a mit neki Bécsben parancsolnak s ott más érdekek uralkodnak, mint minálunk.

Mig az a párt, a mely ma a hatalmat kezeli, kormányon marad, addig hasztalan várjuk, hogy az állam védelmezze meg ipari érdekeinket az osztrák terjeszkedés ellen; nincs tehát más hátra, mint hogy a társadalom maga vegye kezébe ezt a védelmet s igaz hazafisággal valósítva meg azt az eszmét, melynek Kossuth Lajos a negyvenes években oly hatalmas szószólója volt: állítsa fel a vámsorompót minden magyar családnak a saját háztartása küszöbén s csak honi gyártmányt vásároljon!

Hányszor művelt már csodákat a magyar társadalom a nemzeti feladatok teljesítésében az állam segélye nélkül, sőt legtöbbször annak ellenkező törekvései ál-

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

Kiállítás és kiállítók.

III.

A múlt szombaton hatodizben látogatta meg a király a kiállítást, még pedig programszerűleg legelőször is a zenepavillonra került a sor, a hol a mai kornak majdnem minden néven nevezhető hangszere ki van állítva, különösen zongora óriási nagy mennyiségben. Ha ezeken valamennyin egyszerre kezdenének el játszani és Wagner valahol meghallaná oda fent, a hol a szférák zenéjében van alkalmá gyönyörködni, újra lejönne ide a földre és összetörne minden zongorát.

Rendes szokás szerint a kiállítási terület reggeli 9 órakor nyitják meg. Minthogy azonban én a pécsi vonatról egyenesen a kiállítási terület felé csilingelő lófejűre szállottam, hát bizony még sok hiányzott a kilencből. Addig benéztem az aranypavillonba, a hol husz osztrák értékű krajcár ellenében mindenki beírhatja a nevét abba a nagy könyvbe, mely a kiállítás bezárása után a nemzeti muzeumba kerül örök emlékül.

Bementem a pavillonba, a hol uniformis szolga szalutált gombos botjával.

— Jó reggelt Herceg ur! — mondtam; azt gondolva, hogy a mi otthoni táblai portásunkat léptették elé aranyportássá. Csaldásomat azonban nyilvánvalóvá tette a felelet:

— Kérem, én Király vagyok, Király János. Tessék beljebb kerülni, és ott az ablak fölkében megváltani a jegyet.

Mosolygós, szőkefürtű szépség fogadott, elvette a huszkrajcárokat, a mit előmutatva, Király János szolgálur félretolta előttem a bordó drappériát és bent voltam a mecset-szerű termecskében, melynek közepén üveg alatt annak a könyvnek a táblája áll, a melybe az a sok-sok aláírás kerül.

Egy asztalon telerubrikázott lap van, oda tessékelt egy másik barna szépség és én — odafirkantottam a feleségem nevét, hadd legyen az megörökítve, ki tudja, ha a jövő hónapban csakugyan feljön ő is, lesz e érkezése ide is betekinteni. Mikor ki akarok jönni, egy diszes kiállítású „diplomát” nyomtak a kezembe, melyen urbi et orbi bisonyították a kiállítás pecsétje alatt, hogy feleségem megnözte a kiállítást és nevét beleírta a látogatók könyvébe.

Még mindig nem volt kilenc óra, midőn innét kijöttem. Tanulmányozni volt alkalmam a vendéglők ellátását. Kocsiszámra hordták

a tisztított baromfiakat, a sok sós kiflit, krumplit zsakezámra, virsli, salátát óriási füles kosarakban, hogy hány hordó sört gurítottak le arról a nagy sörös kocsirol, azt biz' én nem számoltam meg.

Jóllehet 9 előtt a csarnokokba látogatóknak nem szabad bemenni, arcképes jegyet előmutatva, talán engem is kiállítónak néztek, és bemehettem a nagy iparcsarnokba, a hol mindjárt a bejáratnál jobbkéz felől a mi Zsolnay-féle gyárunk gyönyörű és valóban szemképrázató kollektív kiállítása van.

Inkább valami nagy áruházban képselttem magamat, a hol a szebbnél-szebb vázák, majolika edények, korsók és bijouteriák minden fajtája több példányban is raktáron van. Különösen az ugynevezett Eusin festésű tárgyak nagyon keresettek, a gyár részéről állandóan ott tartott megbízottak szerint már eddigelé több ezer darabot eladtak ezekből a tárgyakból. Majdnem minden nagyobb és feltűnőbb tárgyon ott van a karton, rajta a fölírás: „Megvette Coburg Fülöp herceg.” „Megvette Tisza Lajos gróf” stb.

Még a Höffler testvérek diszes kiállítását tekintettem meg ugyancsak a nagy iparcsarnokban. Négy bór-oslopon nyugvó kis pavillon ez, melynek minden alkatrésze különféle ornamentikával van díszítve, perese

tal akadályoztatva: miért ne lehetne elég ereje ennek a társadalomnak ma is arra, hogy az országot gyarmati függéséből felszabadítsa?

Az igaz, hogy mai társadalmunk már elszokott a tevékeny hazaszeretet gyakorlásától, ma már csak nagyhangú frázisokban tetszelgünk magunknak, de ha áldozatot kell hoznunk a haza oltárára, vagy csak kényelmi, fényűzési igényeinket kellene is kissé zaboláznunk, akkor rögtön rideg számítóvá, szigorú kritikussá válik a lelkes hazafi s nevelésesnek tartja azt a hazafiságot, a mely azt követeli tőle, hogy rosszabb és drágább honi gyártmányt vásároljon, a mikor jobbat és olcsóbbat kaphat Bécsből.

Nehéz feladatra vállalkoztak tehát azok a lelkes férfiak, a kik Bartha Miklós meghívására tegnapelőtt értekezletre gyűltek egybe a magyar székesfővárosban, hogy a magyar ipar fölkarolásának módjairól tanácskozzanak; de hát a lelkesedés lelkesedést szül s így nem lehetetlen, hogy sikerülniök fog társadalmunkat apathijából felrázni.

Ha a védegyeleti mozgalom oly hatalmas sikereket vívhatott ki már a negyvenes években, a mikor a magyar ipar igazán még csak csirájában volt: mi állhatna annak útjában ma, a mikor éppen kiállításunk szolgáltat róla fényes tanubizonyosságot, hogy hazai iparunk nemcsak életszükségleteinket, de kényelmi és fényűzési igényeinket is teljes mértékben képes kielégíteni, semmi szükségünk tehát rá, hogy ezekért idegenbe menjünk.

Hogy a magyar ipar termékei drágábbak és rosszabbak, mint a külföldiek, igaz lehet most, de ennek sem más az oka, mint hogy iparunkat elhanyagoltuk s mindig csak az idegen után kapkodtunk. Jót olcsón előállítani csak fejlett ipar képes nagy forgalom mellett, erre a fökra pedig csak tevékeny pártolás emelheti iparunkat.

ezek is bőrből valók, mint minden, a mit Höfflerék csak kiállítottak.

Nagy éljenszék saja abbahagyta velem a pécsi kiállítók keresését: megérkezett a király. A nemzeti színű díszítésekkel elhalmozott bejáratnál a csoportbistósok és a nagyszámú kiállítók fogadták a királyt, midőn belépett a tágas helyiségbe.

Nosedá Gyula hírneves fővárosi karmester a Liszt-féle királyhymnuszt játszotta az Angszter-féle orgonán. A király egyenesen oda tartott és megkérdezte, hogy kinek a készítménye ez a feltűnően erős és kellemes hangú orgona. Jóllehet sem Angszter bácsi, sem a fia nem voltak jelen, mert később értesültek a király látogatásáról, egyik budai káplán, a ki az orgona mellett állott, sietett válaszolni a felség szavaira.

— Jól ismerem a pécsi Angszter cég készítményeit — mondá a király — legutóbb is sok szépet hallottam legújabb mesterművéről, melyet a kassai dóm számára készített.

Az Angszter által kiállított közép nagyságú orgonán kívül még két óriási nagy orgona-kolosszus vonta magára a király figyelmét:

— Hát ezek kinek a dolgozatai? kérdezte a király vezetőitől?

Mert az egész zene-pavillonban összesen csak 3 orgona, temérdek harmonium és még temérdek sok zongora volt. A leg-

Ha minden szükségletünket csak honi gyártmányokkal fedezzük, ha ennek folytán iparosaink forgalmát megtízszerezzük, tán meg is százszorozhatnók, akkor ezek is olcsóbban adhatnák cikkeit s jobban tökéletesíthetnék is munkájukat.

Ne várjuk tehát iparosainktól, hogy olcsó és jó munkát csináljanak abban a bizonytalan reményben, hogy a közönség majd aztán odahagyja megszokott külföldi bevásárlási forrásait, s hazait vásárol; hanem kezdjük meg mi előbb a külföldinek kiküszöbölését, biztosítsuk előbb mi a hazai iparcikkek kelendőségét: akkor várhatjuk csak joggal, hogy olcsó és jó honi gyártmányokat kaphassunk.

* **A kongrua.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter most küldözi szét körrendeletét a törvényhatóságokhoz a lelkesi jövedelmek összeírásának felülvizsgálatára vonatkozólag, a melyre nézve elrendeli a miniszter, hogy minden törvényhatóság területén felülvizsgáló bizottság alakítandó. A Pécs város hatóságához ma érkezett körlevélből közöljük a következő pontokat:

1. §. A felülvizsgáló-bizottság jelen rendeletem vétele után azonnal megalakítandó. Az egyházmegyei tagok kinevezése iránt az egyházmegyei főhatóságokat egyidejűleg megkerestem és fölkértem, hogy a kinevezettek neveit a törvényhatósággal közölje.

2. §. Minden törvényhatóság területén egy felülvizsgáló-bizottság alakítandó. Ezen bizottság egyházi tagjai azonban olyan törvényhatóságoknál, melyek területén több egyházmegye található, a szerint változik, a mint a tárgyalásra kitűzött plébániák egyik vagy másik egyházmegyéhez tartoznak.

3. §. A törvényhatósági felülvizsgáló-bizottság eljárását. 878-es. a. kiadott rendeletem egyes szakaszai részletesen szabályozták, azért a rendelet kellő számban való csatolása mellett a következőket jegyzem meg:

a) A lelkesi jövedelmek és kiadások összeírására vonatkozó lapok egyenként bírálat alá veendőek és a megállapított tételek a megfelelő rovatba minden lapon bejegyzendőek.

b) Az egyes lapok tételeinek érdemleges elbírálása a rendelet megfelelő szakaszainak rendelkezése, valamint a rendelet 10,

kisebb, mint említük, a pécsi Angszter-cégé volt, míg a másik Wegenstein temesvári, és a harmadik Szalay székesfehérvári orgonakészítő. Ő felsége kívánatára mindegyiken játszottak egy pár darabot, még pedig a kéznél levő Nosedá karnagy, miután Ő felsége azt jegyezte meg, hogy:

— Nagyon szép, de egyik orgonán sem lehet oly szépen intonálni, mint az Angszterén.

Midőn a vezetők a pneumatikus szerkezetre tették a királyt figyelmessé, mely a többi orgonánál hiányzott, érdeklődéssel szemlélte az orgonista kezelését, hogyan lehet a különféle hang változatokat szabályozni.

Meghallgatta még a királyt azt koncertet, melyet a zongora és cimbalom kiállítók rögtönöztek előtte, és azután tavozott a zene-pavillonból egy másik csoportba, a hol sajnos — számunkra nincs megemlíteni való pécsi kiállító.

Dél felé járt az idő, midőn nálunk odahaza az ebéd szokott elkövetkezni. Mint mindannyiszor, valahányszor a kiállításra megfordultam, a debreceni csárdát kerestem föl, a melyre már a legelső ebédől fogva jó emlékekkel gondolok, úgy most is oda tértem be.

Mig asztalkereséssel foglalkozom, ismét megüti hallószerveimet a „Dicsértessék“ köszöntés. Ugy jártam, mint az egyszeri ember, a ki a következőleg fejezte ki örömét

11. és 12. §-aiban kifejezett általános elvek alapján történik.

4. §. A felelősségi eljárásra nézve.

Azon körülmény, hogy a törvényhatósági felülvizsgáló-bizottság a rendelet 48. §-a értelmében a hitelesített összeírások okmányokkal fölszerelt példányát az egyházmegyei hatóságok irattárának fogja megküldeni, szükségessé teszi, hogy a határozattal meg nem elégedő lelkészek a központi kongrua-bizottsághoz intézett felelősségi kérelmével az egyházmegyei hatósághoz küldje be.

Az egyházmegyei hatóság az okmányokkal fölszerelt, hitelesített összeírás példányt fogja a felelősségi kérelem csatolni és a törvényhatósági felülvizsgáló-bizottság elnökének megküldeni.

Az így fölszerelten beérkező felelősségi kérelmek az 50. §. értelmében fölterjesztendőek.

5. §. A felülvizsgáló-bizottság tagjai napidijban részesülnek.

Ezen általános intézkedéstől csak akkor van helye az eltérésnek, ha:

a) a 46. §. értelmében valamely hatósági közegnek kiküldetése vált szükségessé; b) ha az egyházmegyei megbízottak állandó lakása nem a törvényhatóság székhelyén van.

6. §. A fölsorolt esetekben a napidij 5 forintban állapítatik meg.

A napidijak a felülvizsgáló-bizottság elnökének fölterjesztésére általam lesznek utalványozandók.

Budapesten, 1896. június 15-én.

Dr. Wlassich Gyula.

Hirek.

Pécs, 1896 június 25.

Párba minden áron.

— Eredeti szezon-recept. —

— Uram, egyikünk fölőseges a világon!

— Én is azt hiszem!

— És pedig ön...

— Azaz, hogy ön...

— Jó tehát megverekszünk.

— Kardra.

— Pisztolyra.

— Nekem mindegy.

— Nekem is.

papja előtt: „Mihelyt megláttam a főtisztelendő urat az ambituson, mindjárt tudtam, hogy itthon van.“ Hát bizony megint a mi pécsi fog specialitánkkal találkoztam, aki jóízűen kebelezte be a párolgó tokányost.

— Hát azóta mindig itt van? — kérdeztem.

— Dehogyan. Voltam már otthon is, plombiroztam vagy husz fogat; de most ujjlag erre kellett jönnöm, mert a fiamat hozom haza Zomborból.

— Nos, ugy-e, elbliccolta a zombori vonatot?! Persze, könnyű Katót táncba vinni.

— Igen, igen, most kénytelen vagyok az időt estig agyonütni, hát azért jöttem a kiállításba, a hol különben már minden engem érdeklő dolgot megnéztem...

Én is elvégeztem a lukullusnak is beillő ebédet, a miután villanyos vasútra ültünk a doktorral együtt, azután meg hajóra, és átevezünk, illetve csavargószöszöztünk az összekötő vasúti hid szomszédságában, a régi személtérakó helyre épült Konstantinápolyba, és egyik aranyozott papirkupolás mecset alatt megkáváltunk. De hát doktorom megtiltotta, hogy erről a mulatságról írjak, így tehát szót fogadok neki — és mint látni méltótatnak, nem írok róla semmit.

A jövő héten ismét fölnezek, akkor majd ismét írok azokról a pécsi kiállítókról, a kiktől eddigelé hallgattam.

— Legyen tehát kard.
 — Elfogadom és pedig huszonöt lépésről, avance nélkül.
 — Kard, uram — kard.
 — Pardon, akkor holnap reggel hat órákor az üszöghi erdőben.
 — Ugy van, hat órákor az erdőben. Ha azonban irataim rendezése miatt pár percet késném, és ne nyugtalanítsa önt uram, csak kezdje meg addig is, sietni fogok és nem maradok el.
 — Gilt.
 — Tehát Komjáti — Holló — vagy Gajári-féle pisztolyra?
 — Nekem bliktri.
 — Kétszeri végkimerülésig.
 — Pisztoly uram, pisztoly.
 — Pardon, akkor huszonöt lépés távolság és öt lépés avance.
 — Az kevés, szigorubb feltételek mellett, például huszonöt lépés avance és —
 — Mondió! — hisz akkor egymáson túl haladunk.
 — Ej, tess is az valamit.
 — Dehogyan nem, egyikünk se talál.
 — Hogyan, hát ön okvetlen el akar találni?
 — Ha a szerencse kedvez.
 — Akkor sebkendő végről lövünk.
 — Három tapera, hátra arc, cél . . .
 — De így meg a segédek éri a golyó.
 — Furcsa, előzzék meg, békítsék ki az ellenfeleket, vagy ideje korán adjanak hírt a rendőrségre.
 — Ön tehát minden áron párbajozni akar?
 — Az első vérig legalább, még ha az orrból folyik is az.
 — Hhm, hm. Nem jobb volna amerikaiasan golyót husni?
 — Ha a fekete azonnal leszámol.
 — Ej, az nem sikk, asszal nem lehet sétálni, fitogtatni a felkötött kart, vagy abroncsolt szemet.
 — Igaza van uram, holta után már nagyon sok megbánta az elhamarkodott lovagiasságot. Hanem van egy eszmém.
 — Lehetetlen, de hadd hallom.
 — Ön is gentleman, én is; ön is fegyveres, én is; ön is magyar, én is és nekünk magyar krakólereknek kipróbált egyszerű eljárásunk van a lovagiasság turfján.
 — Nos?
 — Ön a Figyelőben provokál, én a Naplóban gorombáskodom. Ön kihív, én elfogadom. Segédeink összeülnek s mind a ketten utasítjuk: mag nélkül. Aztán kikocsikásunk az erdőbe és két lyukat csinálunk a türelmes levegőn. Kibékülünk, bankettesünk s a sajtóban a lovagias elintézését jegyzőkönyvileg meghirdetjük, punktum!
 — Bravo, kamerád.
 — Past, pianón, ne acsarkodón.
 — Miért?
 — Még ne hallja a szép Ankica.
 — Ahá értem, tehát sub rosa az ő nevét hozzuk forgalomba, ő lesz a kis casus belli.
 — És ha a fin de siècle ilyen reklámja révén hamarosan főként alá jut, még megesik, hogy hálából házi barátokul fogad bennünket.
 — Pompás, tehát a vizontlátásra . . . az ő budoárjában.
 — Arvoá!

Künligeti.

Napirend 1896. június 26-án.

Naptár: péntek, jun. 26. — Róm. kath.: János és Pál. — Prot.: János. — Görög-kel.: (június 14.) Elizeus. — Zeidó: Tamus 15. — Nap két 8 óra 49 perckor; — nyugszik 7 óra 44 perckor. | Hold két 9 óra 9 perckor este; nyugszik 4 óra 24 perckor reggel.

Időjárás: hőmérséklet 23 Celsius fok meleg légnymás 754. Kikötés a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: változó felhőzet, jelentékeny csapadék nélkül, szeles idő várható.

Kerek, és Iparkamara rendes közlése délután 8 órákor.

Értekezlet a tisztviselőtelep érdekében a Tor-nacsarnokban délután 6 órákor.

Rendkívül tantárgyakból vizsgálat a főreáliskolában.

— (Kasszinó-estély.) Tegnap este tartotta meg a pécsi Nemzeti Kasszinó második nyári táncestélyét, mely az uralkodott jó kedvet és az élénk látogatottságot tekintve, az elsőt sikerben jóval fölülmúlta. A közönség nagyon megkedvelte a fesztelen, családias jellegű mulatságokat és úgy sereglett ma a Kasszinóba, hogy 9 óra felé már nem volt üres asztal az udvaron és később érkezőeknek már a táncterembe kellett menniük. Vacsora után magukhoz hívták az öregebbek Rác Gusztit és hallgatták kesergéseit, közben közbe vigan kocintgattak a pezsgővel vagy „baranyai“-val telt palackokkal, éltetve a velük mulató hölgyeket, míg a fiatalság Farkas Sándor hívó akkordjaira a terembe vonult, táncra kerekedett, mutatva, hogy a nyári meleg őket nem akadályozza. Hajnali négy óra felé járt már az idő, mikor osszadozni kezdett a díszes társaság, hogy legelőtőbb Pécs utcáin barangolva hasa találjon. A lányok között ott látta tudósítónk a következőket: Alt Ilonka, Bodó Ilka, Chinorányi Izabella, Dávid Ilona, Engel Olga, Farkas Irma, Hegedüs nővérek, Hoffner Viktoria (Várkony), Hirsch nővérek (Nagy-Atád), Kindl Gizella, Kristóf Vanda, Löwy Anna, Németh Böske, Máté Ilona, Opris Angela, Obetko Gizella, Radocsay nővérek, Raszha Gizi, Roheim Elza (Budapest), Rozinger Etelka, Salamon Ilka, Schwartz Vilma, Schunk Emma, Szántó Margit, Szily Böske, Szieberth nővérek, Váry Lujza, Zelesny nővérek, Zemanek Asala.

— (Egy tanítónő ünnepe.) Abból az alkalmából, hogy Sselmanné Cink Rósa felsővármásutcai iskolai tanítónő 25 ik vizsgálatát tartotta tegnap, kartársai szives ünnepeltetésben részesítették. Ugyanis a testület elhatározta, hogy arcképet megfesteti és érdemei elismerésül őt üdvözölni fogja. Erre meghívta a tanítótestület az összes pécsi népoktatási intézetekben működő kartársakat, férfiakat és nőket, kik csaknem teljes számmal el is jöttek a köztestületnek örvendő kartársnő üdvözlésére. Képviselve volt a polg. leányiskola és az izr. népiskola tanítótestülete is. Schneider István felügyelőigazgató a vizsga végével szép szavakban méltatta a jubilálónak a tanítás terén felmutatott érdemeit s a további buzgólkodásra utalva a jubiléus tanítónő éltetésével végezte szavait. A tanítótestület megbízásából Éhn Emilia, felsővármás-utcai isk. tanítónő üdvözölte ezután a szeretett kartársnőt, szép tulajdonaihoz méltóan. Mondhatni, remek beszédében a fiatal képzett tanítónő kiterjedt azon méltatlanságokra is, mik egy tanítót magasabb és odaadó hivatása teljesítésében érni szoktak, de utalt a tanítót érhető és önmagában megnyugtató találó tudatra, mely a lelkiismeretes működés nyomában jár. Három irányban emelte ki jellemzését a közkedvelt kartársnőnek, mely az ünnepeket, a hatóság képviselőiben jelenlevő bizottsági tagokat és a nagy számú jelenlevő szülőket mélyen megindította. E remekül és pompás hangon tartott szívből fakadó érzések méltatásai közt nyújtotta át ezután az emlékképet, mit az ünnepektől meghatottságtól remegő hangon köszönt meg kartársainak. Majd egy kis leánya, szintén szép, hálás beszéd kíséretében csak-

rot nyújtott át és kézimunka emléket. Befejezésül a növendékek üdvözlő dala után Schneider István szólalt meg föl nagy lelkesedéssel, kiemelve a tanítótestületnek példás és most fényesen beigazolt követelmélt, kölcsönös becsülés alapján kiinduló tisztelet és szeretet nyilvánítását. Sorra jöttek ezután a jubiléus tanítónőt külön is üdvözölni az egyes testületek, u. m. a belvárosi fiú és leányiskola testülete, az ágostontéri, szigeti külvárosi iskolák tanítói kara. A polg. leányiskola és az izr. népisk. tantestülete, a baranyamegyei hiv. tantestület képviselője. E lélekemelő magasabb ünnep befejezését nyert a jubiléus urnó lakásán, a hol is a vendégszeretet odaadó jeleivel halmosták el az örömszertek és szíves kifejezésére egybegyűlt kartársakat.

— (Fehér holló.) A kasszinói építkezés számláinak likvidálása közben került fel az a fehér holló: egy számla a teljesített munkálatokról, a mely kisebb összegről szól az előirányszatnál. A magyar villamosági társaság ugyanis a kasszinó épületében a villamvilágítás installációját 1252 frt 51 krral, a világítási szereket pedig 617 frt 29 krral irányozta elő, a kivitel után pedig az installációért 1201 frt 9 kros, a világítási szerekért pedig csak 463 frt 37 kros számlát nyújtott be; a kivitel tehát 205 frt 34 kral kevesebbe került, mint előirányozva volt, a mi annál dícséretesebb, mert a kivitel közben előfordult módosítások (külön kapcsolat az egyes ivlámpákhoz, több izzólámpa) oly természetűek voltak, a melyek egyébként az előirányszott összeg emelésére szoktak indokul szolgálni.

— (Temetés.) Tegnap temették el óriási gyászpompá és részvét mellett nagybudafai Vermes György turbéki földbirtokost. A gyászszertartásnál Szigetvár és vidékének összes intelligenciája képviselve volt. Már jóval a szertartás megkezdése előtt tömve volt a turbéki templom, hol a ravatal volt felállítva. A nagyszámú díszesebbnél díszesebb kosszorok fejesték ki az általános részvétet. Óriási néptömeg kísérte ki utolsó útjára a köztisztelőnek örvendő földesurat, kinek elvélhetetlen érdemei vannak a szigetvári kórház felállításában.

— (Új anyakönyvvezetők.) A belügyminisster Baranyavármegyében a siklósi anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezetővé Henfner Lajost, a bükföldi helyettesé Oberitter Alajost kinevezte s mindkettőt a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbísta.

— (Kinevezés.) Gorsó János pécsi betétszerkesztő segédtelkekönyvvezetőt az igazságügyminisster betétszerkesztő telkekönyvvezetővé nevezte ki.

— (Áthelyezés.) A szegvárdi kir. törvényszék elnöke Dohóck György dunaföldvári kir. járásbírói szolgát saját körérelmére, a szegvárdi törvényszékhez áthelyezte s helyébe Marton István, szegvárdi törvényszéki napidijas szolgát és tartalékos huszártizedest helyezte át.

— (Megaszüntetett anyakönyvi kerület.) A belügyminisster megyénk belvárdi anyakönyvi kerületét megszüntette, s az ehhez tartozott Belvárd, Gyula, Kis- és Nagy-Budmér községeket a rácpetrei anyakönyvi kerülethez csatolta.

— (Katonai áthelyezés.) Balla Gábor, százados a pécsi 19-ik honvéddyalozesredtől a 22-ik honvéddyalozesredhez helyeztetett át.

— (Nincs hely a javító intézetben.) A rendőrkapitányságok nagyon különös helyzetbe jutottak a javítóintézetekkel szemben. Egy sereg elhelyezni való vásott gyerekek van baja mindeneknek, a javítóintézetek igazgatóságai meg azt felelik vissza, hogy nincs hely. Hogy valamelyik szíros

állásra nehéz a köszönséges halandónak bejutnia, és még csak megérthető, mert ehhez európai fogalom szerint pártfogó szükséges; hanem hogy a javítóintézetbe olyan protekció kelljen, mint a milyen nálunk tényleg kell ahhoz, hogy valaki a javíthatatlan fiát javítóintézetbe juttathassa, és tullicitálja az európai fogalmakat is. Vagy van javítóintézet s akkor javítson, álljon rendelkezésére az ugynevezett javíthatatlannak; vagy nincs javítóintézet — s akkor miért költ az állam eszen a cimén pénst olyan valamire, amiből semmi haszna a társadalomnak? Most is kéri egy pécsi anya a rendőrkapitányságnál, hogy szeressék be a vásott fiát a javítóintézetbe, mert nem bír vele, annyi gastettet követ el, hogy szinte veszedelmes a társadalomra; s a rendőrkapitányság nem segíthet a baján, mert a javítóintézetbe protekció kell.

— **(Honvédek kiképzése tüszoltókká.)** Alighogy tegnap előtt befejezte a pécsi önkéntes tüszoltó-testület a közöshadseregbeli hasatérő legénység kiképzését tüszoltókká, a mai napon már megkezdtek a 19-ik honvéddyalogezred 200 emberének oktatását, hogy ezek is kellő jártasságot nyerjenek a tüszoltás terén és ha szabadságotlatnak, községeikben esetleges tüszveszedelemkor hasznát vegyék a jártasságuknak. A honvédek beoktatása 50—50 egyénből áll, négy csoport szerint történik.

— **(Halálosás.)** Özv. Póth Jánosné szül. Hofmeister Anna ma délelőtt egyegyed 9 órakor, élte 66 ik évében, hosszas betegség után elhunyt. Temetése folyó hó 27 én d. u. 5 órakor fog a király-utcai 41. sz. gyászszobából végbemenni a budai városi temetőben; az engesztelő szentmise áldozat pedig f. hó 30-án fog a belvárosi plebánia templomban bemutatni.

— **(Rövidebb a nap.)** Tegnapelőtt óta egy perccel rövidebb a nap. Szent János napja képezte a határvonalat. A napfordulónak ezt az eseményét már az óségi időkben megfigyelték és ünneplés tárgyává tették. A régi germánok örömtüzeket gyújtottak és áldoztak az isteneknek. E szokások egy része átment a keresztény egyházba és így már a harmadik században az egyház is megünnepelte Keresztelő Szt. János napját. A hegyek közt levő falvak egy-nemelyikében ma is gyujtanak Szt. János tüszeket, fiuk és leányok ugrálnak keresztül a kis máglyákon. Igen különös és a jó erkölcsök szempontjából szinte érthetetlen szertartás honosodott meg Párisban, XIV. Lajos király idejében. A Szt. János napot megelőző éjjel a városi tanács nyilvános helyen máglyát rakatott, melyet az udvarától körülvevő király sajátkezűleg gyujtott meg. A máglya közepén rud állt, azon kosár függött, ebben macskák vagy rókák voltak, melyek a szép nap örömeire elevenen égtek ott el. Az állatok kínos ordításába a nép diadalkiáltásai vegyültek. A szép jelenet után diszlakoma volt a városházán, a hol a király megjelent. XIV. Lajos halála után ez a pont kimaradt az ünnepi programból.

— **(Értekezlet a tisztviselőtelep ügyében.)** A Pécsért alapítandó tisztviselőtelep ügyében Kónig Gyula magy. államvasuti tisztviselő holnap (pénteken) hat órakor a városi tornacsarnokba előértekezletre hívja egybe a tisztviselőket s általában a tisztviselőtelep ügye iránt érdeklődőket. Az előértekezleten megalakítják a tisztviselőtelep előkészítő bizottságát, mely aztán az eszme kivitelének módzatait meg fogja állapítani.

— **(Megkóstolta a halált.)** Ocsárdon tegnapelőtt este a temető árkat körítő fák egyikén az arra járók egyik embert láttak csüggni. Az ember teste hatalmasan rángatózott s ebből minænki azt következtette, hogy az akasztott ember csak pár pillanattal előbb rughatta ki maga alól az

édes anyaföldet, így hát még meg lehet menteni. Nosza le is nyiaszantották a kapálósó embert és fa egyik erős ágához erősítő kötelet és az öngyilkosjelölt szépen a földre pottyant s magához térve, az volt az első szava: „Meg akartam kóstolni a halált.” Ennél többet azonban nem bírtak belőle kivenni, se a nevét és illetőségi helyét megtudni s így egyelőre ott fogták a faluházánál. Ugy látszik, a harminc év körüli, kopottas ruhájú ismeretlen ember eszelős és valahonnan hazulról megszökvén, rögeasméjében fel akarta magát magasztatni.

— **(Aki nem hagyja magát.)** Semmiféle atyafiát sem hijják ugyan Schlesingernek, de azért még se hagyta magát az a kackiás üröggi menyecske, a ki miatt tegnap este egy munkáslegényt a kóterbe kísért a rendőrség. A legény ugy este 9 óra tájban találkozott az asszonyval a Jókai-terén s volt-e hozzá előjoga, vagy sem, az nem tartozik a dologra, elég az hozzá, hogy minden köszönsé nélkül mellé csatlakozott és szóbeszédbe elegyedett vele. A menyecske azonban elutasította maga mellől s e miatt a legény annyira dühbe jött, hogy nem a leghizelgőbb véleményét nyilvánította róla. De a menyecske se hagyta magát, hanem visszamondta tetejével a legénynek a sértő szavakat, sőt csipőre tett kézzel elébe is állt s mikor a dühös legény megütötte, egy csattanós nyaklevessel viszonozta a lovagiatlan tettet. Végre is a legény a kóterba került, honnan ha kieresztik, akkor meg a járásbírószág elé citáltatja a megsértett menyecske.

— **(Tolvaj-kergetés.)** Tegnap délebben a Vilmos-utca egyik házába egy csavargó állított be. A lakók mind ebédnél ültek, így hát a csavargó egész nyugodtan szétnézhetett az udvaron s ott szellőzés végett kiterített két férfikabátot magához vévén, ki akart surranni az udvarról. De az oda éppen akkor kilépő Csehi János, cipészinas észrevette s mert mind a két kabát éppen az apjái volt, elkiáltotta magát, hogy: „tolvaj! tolvaj!” A lakók kiserleglettek a kiáltásra, a meglepett csavargó pedig eldobva magától a lopott ruhákat, vesd el magad, kifutott az udvarból. A lakók utána; azonban egyedül csak a Jankó gyerek tudta szemmel tartani és birta szuszszal, hogy a nyomában legyen. Így kergette le csaknem egy jó félórátig a kaposvári utca legvégéig, a hol a csavargó eltűnt előle a szőlők között. Persze, ott aztán olyan égerutat nyert, hogy elmenekülhetett; csak ő tudja, merre. De hogy a tolvajkergetést nem egyhamar felejtí el, az bizonyos.

— **(Tilos az állatfelhajtás.)** A Szabadszentkirályon f. hó 27-én (szombaton) és Ó-Dombovárott f. hó 30-án (kedden) tartandó országos vásárookra, a jelzett helyeken uralkodó ragadós száj- és körömfájás miatt a hasított körmű állatok u. m. szarvasmarhák, juhok és kecskék felhajtása tilos.

— **(Állatjárványok.)** Megyénk Áta községében a sertés állomány közt a sertésvész, Arányos községben pedig a hasított körmű állatok közt a ragadós száj- és körömfájás fellépett. Pogány, Cserkut, Kis Dér, Viszló és Siklós községek szarvasmarha állományában uralkodott ragadós száj- és körömfájás pedig megszűnt.

— **(Véres számadás.)** Egy napszamos három napig dolgozott egyik szőlőben s tegnap este elvégezvén a munkát, össze akart számolni a gazdával. Hogy aztán mi történt közöttük, mi nem, azt majd a rendőri vizsgálat deríti ki, elég az hozzá, hogy tegnap este nyolc óra tájban emberünk véres fejjel állított be a rendőrségre és ott a következőket panasolta: Munkája bevégzése után kérte a három napi bérét. A gazda erre azt mondta, hogy hát le fognak számolni. A leszámolásból pedig — lehuzás

lett, a mibe viszont emberünk nem akart beleegyezni. Ezen aztán annyira összekülönböztek, hogy a számadás vége egy véres esemény lett: az, hogy emberünk kidobódott a szőlőkapun, fejét belevágta az utazéli kövekbe. A rendőrség ma az esetről jegyzőkönyvet vett fel s az ügyet átteszi a bírósághoz. Majd itt ítélnék aztán a véres számadás ügyében.

— **(Éjjeli csata.)** Az éjjel tizenegy óra tájban valóságos csatát rögtönzött három eddig ismeretlen peilórdi legény a felső vámház-utca végén. A verekedésre, hogy mi szolgáltattott okot, nem lehet tudni; elég az hozzá, hogy hatalmas erőmutatványokat vitt véghez a három bús német egymás között, s hol egyik, hol másik volt a földön, vagy tántorgott neki az utca sarkának. Az egyik aztán egyszer olyat esett a sarkon, hogy homlokát belevágván a falszögletbe, eszméletlenül maradt ott. Két társa erre elszelelt, őt meg Vrenko Jakab napszamos találta meg és rásta fel aletságából. A betört fejű legény azt mondta, hogy bemegy a rendőrségre s feljelenti a cimboráit; de bizony ott nem látták s az éjjeli csatáról is csak Vrenko elbeszélése alapján szereztek tudomást. Ugy látszik, a három legény egyformán bűns s ezért nem keresi egyik sem az igazságát.

— **(A körülámogatott szent Háromság.)** Nem valami dicsegetes szokás az a vidéki városok és egyéb, különféle cók-mókkal járó házalók, legfőképedig a kies Krivánnak a Mecsek alá származott gyermekei, a drótos és ablakos tótok részéről, hogy hetipiacok alkalmával lerakják a butyraikat a szent Háromság szobra mellé, mintegy körülámogatva azt. Mivel azonban a szobor korán sem szorul semmiféle körülámogatásra, mert elég erősen áll ugyis a széles talapzatán, hát ezek a lerakott cók-mók csak megbotránkozást keltenek és disztelenítik a szobor környékét. Rendőrségünk tesz is erről a szükségtelen megtámogatásokról, mert a sarki rendőrnek figyelmet kell fordítania a szoborra, s ha valaki oda rakja le a podgyaszát, szépen el kell vitetnie onnan. Ma is így tett egy ablakos tót, ki az üvegtartó tábláját neki támasztotta a szent Háromságnak s ott hagyta annak védelmében, maga pedig a piac népe közé vegyült. Persze, mire visszatért, az üvegtartó készletet már egy rendőr bevitte a városházára, a mit aztán visszaadtak ugyan a megrémült atyáinak, de csak kellő atyai tanácsok után.

— **(Meghíusult öngyilkosság)** Tegnap este a balokányi sétatér egyik sarkában egy pisztolylövés hangzott el. A kik hallották, nyomban a helyszínen termettek, ott azonban nem találtak senkit s a fák között az ellenkező irányban egy alak surrant el előlük. A titokzatos lövésre azonban világosságot vetett egy levél, melyet az öngyilkosjelölt ott hagyott a fűben, s melyben el volt mondva, hogy az öngyilkosjelölt miért akarta magát agyonlőni. Szerette a munkaadója leányát, a kinek azonban be sem merte vallani a szerelmét, mert hiszen a leány már ugyis másnak a mennyasszonya. A levelet bevitték a rendőrséghez s onnan megindult a nyomozás. És meg is találták azt éjjel felé egy kocsmában, a hol vig kedvvel mulatott s mikor kérdőre vonták az öngyilkossági kísérlet felől, mosolyogva nyugtatta meg a rendőröket, hogy nem őli már magát meg: talált kárpótlást a szive hűtlen ideálja helyett. És ehhez a kijelentéshez a kocsmárosné leánya is mosolyogva adta beleegyezését.

— **(Cserebogár-varázsital.)** Német Ürögön veszedelmes csalást vitt véghez egy Ráfáel Rozi nevű vándorló cigány asszony. Egy özvegy asszonynak a szive bánatát könnyítendő, ajánlkozott, hogy készít neki olyan varázsitalt, a mint ha megiszik, bűvös erejtűvé válik a szeme pillantása és a

kit akar, megigézheti azt egyetlen tekintetével. A szerelmes özvegy asszonytól ki is csalt így két öltözet ruhát és tíz forint készpénzt, aztán megitatott vele egy pohár sárgásbarna folyadékot. Az özvegy asszony persze a megivott varázsszertől beteg lett úgy, hogy orvost kellett hívnia. Az orvosi vizsgálat után kiderítette, hogy cserebogarakat tört össze a kuruzsló cigány asszony és azt itatta meg a páciensével, a kit csak a gyorsan alkalmazott orvosi segély mentett meg a súlyosabb következményektől. A cserebogarakból varázsitalt készítő kuruzsló cigányasszonyt keresik.

— (Az emberirtó.) Csak a napokban adtunk hírt egy halállal végződő esetről, a mikor is Kovács Márton lothárdi koldusnak életébe került, hogy a pálinkából kellett többet ivott. Most ujjában a nádasi országúton ismét csaknem halálos szerencsétlenséget okozott az emberirtó pálinka, mert tegnap éjjel a kocsiut kellős közepére vert le lábáról egy öreg munkásembert és az ott feküdt eszméletlenül, kitéve annak, hogy a legközelebbi kocsi átmenjen rajta a sötétben és összetörje. Szerencsére az uton legelőször arra hajtó Pöpl Ferenc lovai az ott fekvő testtől megijedtek és visszahorkanva megállottak. A gazda így lett figyelmes a holtárszög emberre, a kit felrakott kocsijára és bevitt a faluba, megszabadítván így a csaknem biztos életveszedelemről, melybe az emberirtó pálinka döntötte.

— (Tolvaj-csemeték.) Tegnap este Eisenhut Antal pécsi lakos azt a jelentést tette a rendőrségnek, hogy a város alatt levő szőlőjébe a közeli utcákból egy egész csomó, alig négy-öt éves gyerek behatolt, ott a virágokat leszakgatta, a veteményt összetaposta, a szőlőutakat tönkretette, az alacsony fákra felmászván, onnan cseresznyét, barackot

szedett le és összevéve mintegy 40 forint kárt okozott neki. Az apró csemetéket a cődas el is fogta és levetkőztette őket, hogy a zálogba vett bugyogók kiváltására jövő szülőket kérdőre lehessen vonni. Mert az apró csemeték a tekintélyes kár okozásában — természetesen — nem hibásak; de hibásak a szülők, kik gyerekeiket el hagyják kóborolni és azok unalmukban aztán ilyen garásda csinyeket követnek el. A rendőrség meg is indította a vizsgálatot az apró tolvaj csemeték szülői ellen.

Előfizetésre való felhívás

„PÉCSI FIGYELŐ“

XXIV-ik évfolyamának harmadik negyedére.

Midőn köszönetet mondanánk olvasóinknak, kik a „Pécsi Figyelő“-t, különösen az utóbbi időkben hasonlíthatlanul fölkarolták, egyben nem mulaszthatjuk el az évnegyed közeledte alkalmából előfizetéseik megújítására fölkeríteni.

Előfizetőink szaporodása lehetővé tette, hogy a „Pécsi Figyelő“ immár megannyagobbodott terjedelemben jelenjen meg és nyújtsa mindazt, a mi az olvasó közönség igényeit kielégíti.

A „Pécsi Figyelő“ dolgozótársai hivatásos újságírók, nem állanak semmiféle hivatali kötelekben, megírják napról-napra az események sorozatát, az íráscikkeket és tesszik ezt annak az elvnek a szolgálatában, mely a „Pécsi Figyelő“ multját és

politikai programját képezi egyezseremind, mely nem más, mint a függetlenségi törekvéseknek folytonos ébrentartása.

Ezeknek a törekvéseknek zászlótartója közel negyedszázada a „Pécsi Figyelő“, melynek főerősségét képezte a multban, valamint képesni fogja a jövőben is, az igazságnak pártatlan kimondása.

Vezércikkeink mindig aktuális eszméket ölelnek fel és már előre tájékoszák a közönséget a politika és társadalmi élet ugynevezett szálló igéiről.

Tárcarovatunkban főszólyt helyesünk azok irodalmi színvonalára és legszivesebben saját nevelésű gárdánk dolgosait mutatjuk be.

Közgyűlési tudósításainkat a hűség és megbízhatóság jellemzi, a miben nagyban segítségünkre van gyorsíró munkatársunk.

Naponkint adunk egy-egy humoros karcolatot, vagy politikai verset és hetenkint a már szinte közkedveltségnek örvendő heti krónikát, mely a gúny fegyverével ostorozza az apróbb félszegegeket és irtja a gyomot.

Hírrovatunk napról-napra élénkebb és változatosabb és oly terjedelmes, hogy vidéki lapok alig versenyeshetnek velünk e téren, a mit belső dolgozótársaink buzgalma mellett nagyszámu külső dolgozótársainknak és vidéki levelezőinknek tudhatunk be.

Ezenkívül a közgazdaság, tanügy, törvénytudomány, irodalom és

eltávozása volt, ki Lengyelország felé vette utját; vele együtt távozott Kajdacsiné is, hogy hazájába visszatérjen s Forgács gróf is, ki legkevésbé volt megelégedve a bujdosók helyzetével. Az eltávozottak helye azonban nem maradt üres; betöltte az egy új jövevény, ki nem volt más, mint Gaston Pierre marquis, egyike a Rákóczi hadseregében szolgált francia tisztnek, s ifjúsága dacára kedvelt bujdosók főbbjei, különösen Eszterházy előtt, kinek meglátogatására indult Lengyelországból, hol egy idő óta tartózkodott, de már csak özvegyével találkozott utjába, mely hogy mégis sikertelen ne legyen tovább folytatta s megérkezve Rodostóba, Bercsényi házána vendégszerető körre talált.

A rodostói napok legtöbbnyire vadászatban teltek le; a bujdosók fejedelmökkel élükön már korán reggel felverték az óriási rengetegek mélyeit, úgyve a vadat gyakran naplementig, hogy estve azután a pattogó őrtüzek fényénél beszéljék el kalandjaikat. E vadászatokban gyakorta részt vett Bercsényi is, legtöbbnyire vendége unszolására, mert bizony az ő roncsolt testének mégis jobb volt a csendes tűzhely mellett pihenni, ifju neje karjaiban, mint árkon bokron vágatni, tüskén bozóton áthatolni a fűrgé őz, vagy karcu däm-vad után.

Egy ily vadászaton van most is távol. Háza, mely a fejedelem lakától elég messze feküdt, csendes hallgatag. Pedig nincs teljesen elhagyatva; hiszen otthon maga a háznak lelke, az aranyos kis feleség. Valóban ime az árnyas kis kertből, mely előtte elterül, vidám dalban hangzik tisztán, csengően, elnémulva bokorán a kis csalogányt, hogy tőle tanuljon. A jámbor mozlimek

Érezték, ismerték e jótékony hatást a rodostói fehér ház lakói is, s magukba mélyedve ajtatos megnyugvással végezték halk imáikat. Csak egy ajkat nem hagyott el a hálaadó könyörgés, csak egy tekintet szegeződött le a márvány kövekre, csak egy fő maradt büszke magatartásban meghajlás nélkül, csak egy halandó hozott magával földies gondolatokat e szent helyre és e halandó Mikes volt. Elvonulva térdelt egy oszlop mellett; alakját csak félig világította meg a boltosatról lefüggő csillár, feltüntetve szabályos alakja körvonalait a fehér falon. S míg a társak el voltak merülve ajtatoságukba, ő ajkain halk szókat tördelt, melyekben hit helyett kárhozat, remény helyett kétségbeesés, szeretet helyett gyűlölet hangzott.

— Hah, tehát mégis teljesül átkod, te ördög, angyal egy személyben; tehát a sors is segélyedre jön, hogy végre hajthasd bosszudat megsértésedért? Mert hajh, megsértésnek veszi az emberiség, ha nem teljesítjük kérelmét, mely saját hivatásunkat tenné tönkre; és vagy légy elég erős elviselni a szivtelenség, a dolyfős büszkeség vagy nagyravágás vádját, vagy némitd el saját érzeményeidet s engedj az önkénynek... Ki hitte volna? Ily hamar, ily váratlanul!... Csak még pár napot késett volna, míg megvallottam volna szerelmem neki... De akkor... akkor egy más szívet tettem volna tönkre, kinek az elhagyatottság elviselhetetlen. És elviselhettem-e volna én est? Ha valahányszor karjaimba zártam volna, mindig eszembe jutott volna az, kit megfosztottam tőle, kinek csókja nem érinthette volna ajkam a nélkül, hogy meg ne remegtem volna mézétől, kit nem nevezhettem volna enyimnek, hogy

művészet külön rovatai teszik érdekessé a „Pécsi Figyelő“-t, a mit országgyűlési és távirati tudósításaink csak fokoznak. Kipróbált fővárosi tudósítónk gondoskodik róla, hogy a mi köszönetünk a legfrissebb híreket a „Pécsi Figyelő“-ből előbb tudja meg, mint a fővárosi lapokból.

Ezenkívül naponként négy oldal regény szöveget adunk lapunkhoz, melyek összegyűjtve csinos kis kötetet képeznek, és pedig évenként 4—5-öt.

Heti kiadásunkat továbbra is fentartjuk a szerényebb anyagi viszonyok közt levő olvasóink részére.

Teljes bizalommal fordulunk tehát a közönséghez és kérjük az előfizetéseknél előbb való megújítására, nehogy a lap szétküldésében fennakadás álljon elő.

A „Pécsi Figyelő“ előfizetési ára marad a régi. A napilapnak, mely ünnepe- és vasárnapok kivételével naponta az esti órákban jelenik meg Pécsen, előfizetési ára negyedévre 2 frt 50 kr., egy hónapra csak 85 kr.; a heti kiadásé fél évre 1 frt 50 kr., negyed évre 75 kr.

Hazafias tisztelettel

„Pécsi Figyelő“

szerkesztősége és kiadóhivatala.

Törvényszék.

§ Magánlaksértés. Egy kissé pikáns utószó van annak a bünyenyítő feljelentésnek, melyben tegnap délelőtt hozta meg a vád alá

helyező végzet a pécsi kir. törvényszék. Vádoltak gyanánt az ugynevezett „jeunesse d'orée“-nek két tagja fog majd a végtárgyaláson szerepelni, de a panaszos bajosan jelenhetik meg rajta, mert most is a kórház megfigyelő osztályában van. A vádlott ifjak ugyanis egy alkalommal — bizonyára borközi állapotban — elmentek panaszosnőnek a kórház-utcában levő lakására s bár éjnek évadján nem illik visitet tenni, ők mégis besörgettek nála, sőt nemcsak besörgettek, hanem be is mentek orrúkkal erejével, dacára, hogy a panaszosnő váltig erősítette, hogy nincs nála semmiféle olyan társaság, melynek körében a fiatal urak jól találják magukat. Hát az így elkövetett magánlaksértés ügyében nemsokára végtárgyalás lesz kitűzve, bizonyára — sárt ajtók mögött.

§ Egy második Köteles Mihály. A hirhédtszívány Kormos Imrénének 1891. év őszén a vargai határban történt megöletéseért tizenkétévi fegyházra ítelt Csék János ujtott perében a pécsi kir. törvényszék a május 23-án tartott végtárgyaláson újabb tanúk kihallgatását és az igazságügyi orvosi tanács véleményének kikérését határozta el és az ítélethezatalt ettől tette függővé. Az ártatlanul szenvedő Csék János ügyében elég gyorsan végezték el az illetékes körök, mert a vizsgálat az újabb tanúk kihallgatását illetőleg már befejeztetett s leérkezett az igazságügyi orvosi tanács véleménye is s így a kir. törvényszék már legközelebb kitűzi a folytatolagos végtárgyalás határnapját a ritka perújítási ügyben, mely bizonyára az ártatlanul elítelt Csék János szabadonbocsájtásával fog végsődni, mert főképp az igazságügyi orvosi tanács véleménye nagyon kedvező az ő ügyére nézve. E vélemény szerint ugyanis a megölt Kormos Imrén ejtett háromrendbeli halálos sértülést nagyon is feltehető, hogy egy

ember ejtette, a ki pedig nem más, mint a beismerésben levő és ártatlanul elítelt társa, ártatlanságának kiderítője. Horváth József, az igazi tettes.

TÁVIRATOK.

— Tisza Kálmán beszámolója. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Ma tartotta meg Tisza Kálmán, mint Nagy-Várad város orsz. képviselője beszámolóját. A „Fekete Sas“ szálló nagyterme zsufolásig megtelt. A beszámoló tartó nyugalmazott generális környezetében jelenvoltak: Beöthy Algernon, Rezey Sylvius, Telegdy József, Baranyi Ödön, Gajary Ödön, Mikszáth Kálmán, Dániel Gábor, Pogány József, Markovits Kálmán, Molnár Béla, Kabos Ferenc, Terényi Ödön, Pap Géza, Szunyogh Szabolcs, Lehótzky Vilmos orsz. képviselők; továbbá a városi és megyei notabilitások, Beöthy László főispán, Sal Ferenc polgármester, Dus László főügyész. Hlatky Endre ügyvéd és a nagyváradi szabadelvű párt elnöke üdvözölte a hívei közé érkezett, a mit Tisza Kálmán hangulatos szavakban köszönt meg. Az ezredéves évforduló alkalmából — ugymond a többi közt a beszámoló — a koronás király beszédeiben a nemzet iránt való belsőségteljes szeretet és bölcs intelmek vannak felsorolva. Elmondja ezután a magyar nemzet jellemző nagy tulajdonságait, megemlíti hibáit is, nyilatkozik

esembe ne jutott volna az, kit tőle megfosztottam? . . Oh, jobb ez így. Az én osztályrészem a lemondás, a tűrés, a hűség . . . De hát szívem örökké árva legyen; ne találjon párjára, egyedül vergődjék örökké, örökké, míg a sir ki nem tárul előtte? A sir? . . . Ne gondolatok arra a hideg lakásra soha, mert csak ott lesztek egyedül! És ismét azt mondom, jobb ez így. Ha nem vagyok is boldog, de boldogíthatok másokat s nem-e ez a földön a legnagyobb boldogság? Némuljon tehát, szívem, panaszod. Ég Istene, adj erőt, hogy fájdalomimat elviselhessem s hivatásomat meg ne törjem.

Most már meghajol a fő, a kezek imára kulcsolódnak, de ajkai még most is mosognak lassan, reszketegen.

— Isten, adj erőt . . . Igen, követni fogom léptein, körülvessem figyelmekkel, védelmemmel s ha boldog lesz, én is az leszek. Nem osztom meg szívem köztetek, fejedelmem és szerelmem; mindkettőtök képét keblem oltárára helyezem és imádom egyenlő busgalommal. S jöjjön, minek jönnie kell; készen várom az ármányt, a sorsot s nem hajlok meg előtte egy könnyen.

Ájtatos szolozsma emelkedik a kis teremben; mindenki ajkán egyenlő áhitattal hangzik, tolmácsolva a hitet, mely a kebleket megtölti. Belevégyül az énekbe Mikes is; szép, érces hangja csakhamar tulsulyra emelkedik s mint csattogó fülemile vezeti az éneklőket, egy-egy elismerő tekintetet érdemelve ki társaitól. Vulkán a kebel; melynek mélyében forrongva dúl, emészt a tűz, felszínén pedig virágzó élet uralkodik.

Megtörtént a fényes mennyegző az agg Bercsényi s a fiatal Kőszegi Zeuzsi között, s a férfi, ki mint

atya viselkedett a leánynyal szemben, most már mint férj hajthatá le ősz fejét annak hullámszó kebelére, s fogadhatott csókot eperajkairól, s viszonzhatta karjai ölelését. S ez boldoggá is tette őt, oly boldoggá, hogy nem is kutatta, vajjon a leány, ki életét életéhez köti, boldog-e valóban? Eléggé meg lett volna nyugtatva, mert Zeuzsi szive boldog volt; boldog, úgy, hogy csak a jelen perc örömet kereste, semmi más nem lebegett szemei előtt. Midőn az ősz fűrtü férfi egy nyájas estén megvallá neki szándékát, s kérte őt atyai szelidséggel, hogy szívéből feleljen: tudná-e őt szeretni, nem mint jóltevőjét, hanem mint férjét, kivel a lét keserveit, örömeit egyenlően meg kell osztania, felelet helyett széles mellére borult s örömkönyök közt fuldokolta a boldogító igent. Midőn pedig a mennyegzőre felkészülve megjelent az összegyűltök előtt, arcán kedves mosoly honolt, szemei büszke önérettel csillogtak, meg volt elégedve önmagával: ő, az egyszerű polgár leány gróf nője lesz! S midőn a vidám lakodalom után férje házába vezette s átadta neki az afeletti gondoskodást, mily pajzán örömmel futkározott be minden zeget-sugot, karcsu derekán csörgő kulcsköteggel, fűrtjei felett fehér főkötővel, egyszerű, de csinos öltözkömben, melynek ujjai szabadon hagyták gömbölyü karjait. Minden szava örömet, minden tette boldogságot tolmácsolt.

Éppen ezért hirdette mindenütt Bercsényi uram boldog életét, örömet szerezve a bujdosóknak, kik a boldogult Bercsényiné napjait óhajtották vissza, hogy az új házidő szeretetreméltó környezetében minél többet mulathassanak. Egyhangu életüket csak egy esemény zavarta meg, s ez Eszterházy szép özvegyének gyors

részletesen a pártviszály okozta szomorú és áldatlan állapotokról. Mohács után föltűnteti a haladást, a mit hazánk tett a kultura terén. Főlemlíti szabadságszeretetünket és az ahhoz való ragaszkodásunkat. Óva int a pártoskodástól és komolyan figyelmeztet, hogy a még csak csirában lévő néppárti veszélyes irányzattól óvakodjék minden igaz magyar hazafi. Különben a néppárti emberekkel és izgatottakkal minden téren szembe kell szállanunk. Beszédét a következő szavakkal végzi: A magyar haza igazán boldog csak úgy lehet, ha egyetértésben van királyával és viszont a dinasztia csak akkor, ha alatta boldog és szabad nemzet él. Magától értődik, hogy a beszámoló után nagy bankett volt, a fehér asztalnál világgraszoló fölköszöntőkkel, mikben résztvettek a generálissal jött nagy humoristák, mint Beóthy Aldzsi és a nagy palóc. Hamra Miska pezsgő után elhuzta az öreg Tisza kedvenc nótáját, a „Vékony deszka kerítés . . .” kezdetűt, szivarfüst felhő borítá be a nagy termet és négy óra felé az öreg Tisza fiai kíséretében gyalogszerrel sétált haza a városházával szemközt levő Tisza-házba, a hol állandó lakás van berendezve az egykori hatalmas generálisnak.

— **Fehérváry b. a királynál.**
(A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Fehérváry Géza b. honvédelmi miniszter Jósika Samu b. kíséretében ma Bécsbe érkezett.

Előbbit a király még délelőtt külön kihallgatáson fogadta.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

9776. sz.
tk. 1896.

Póthirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint a Rumaszauer Mátyás szederkényi lakos végrehajtatónak, Markovits Simó és neje Gavanovits Mára monyoródi lakos végrehajtatást eszenvedők ellen 174 frt és jár. iránti végrehajtatási ügyében 7819/96. sz. a. kibocsátott árverési hirdetményben a monyoródi 95. sz. tjkvben felvett 1593, hraz szállóira 112 frt s a 487 sz. tjkvben felvett 1470 hraz. szállóira 68 frt kikialtási árban Monyoródra a jegyző irodájába 1896. évi július hó 3. napjának d. e. 10 órájára kitűzött árverés az 1881. LX. t. c. 167. §-a alapján a német-bolyi kölcsönösségélyző egyesület végrehajtató érdekében is 70 frt tőkekövetelése és jár. kielégítése végett megtartatni fog.

A kir. törvényszék tkvi hatósága. Pécs, 1896. május 9 én.

Bogyay Pongrác
királyi törvényszéki bíró.

8803. sz.
tkv. 1896.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Arady Géza végrehajtatónak Erb József s neje Stickl Katalin végrehajtatást eszenvedők ellen 150 frt tőkekövetelése s jár. iránti végrehajtatási ügyében a pécsi kir. törvényszék és a pécsi kir. járásbíróház területén levő, Gyód határában fekvő, a gyódi 141. sz. betétben felvett I. 1—7. sorsz. ingatlanokra 75/2. hraz. kertre, 76/1. hraz. 20 sz. házra, 77/1. hraz. szállóira, 484. hraz. szántóföldre 588. hraz. szállóira, legelő illetőségére 695 frt, 168. sz. betétben felvett illetőségére 76/2. hraz. 32. sz. házra, 77/2. hraz. szállóira 309 frt s a 225. sz. betétben felvett + 224. hraz. szántóra 20 frt becsárban, mint kikialtási árban az árverést elrendelte, s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1896. évi július hó 25 napján d. e. 9 órakor Gyódn a közs. bíról lakban megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikialtási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 69 frt 50 kr., 30 frt 90 kr., 2 frtot késszénben, vagy az 1881. évi nov. hó 1. 3333. sz. a. kelt igazs. min. rend. 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezshes letenni, avagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Pécs, a kir. törvényszék telekkönyvi hatóságánál 1896. évi április hó 27-én.

Bogyay Pongrác
kir. törvényszéki bíró.

Csukás Zoltán épület-, horgany- és diszmű-bádogos

Pécs, király-utca 28. szám, a „pánczélshoz”

ajánlja saját készítményű

erős fürdőkádjaikat

legjobb szerkezettű

jégszekrényeit,

szagtalan

angol cloettek fölállítását,

nagy választékú

konyhaberendezéseit,

tető és torony fedések,

tető csatornák

és czink ornamentikai munkák,

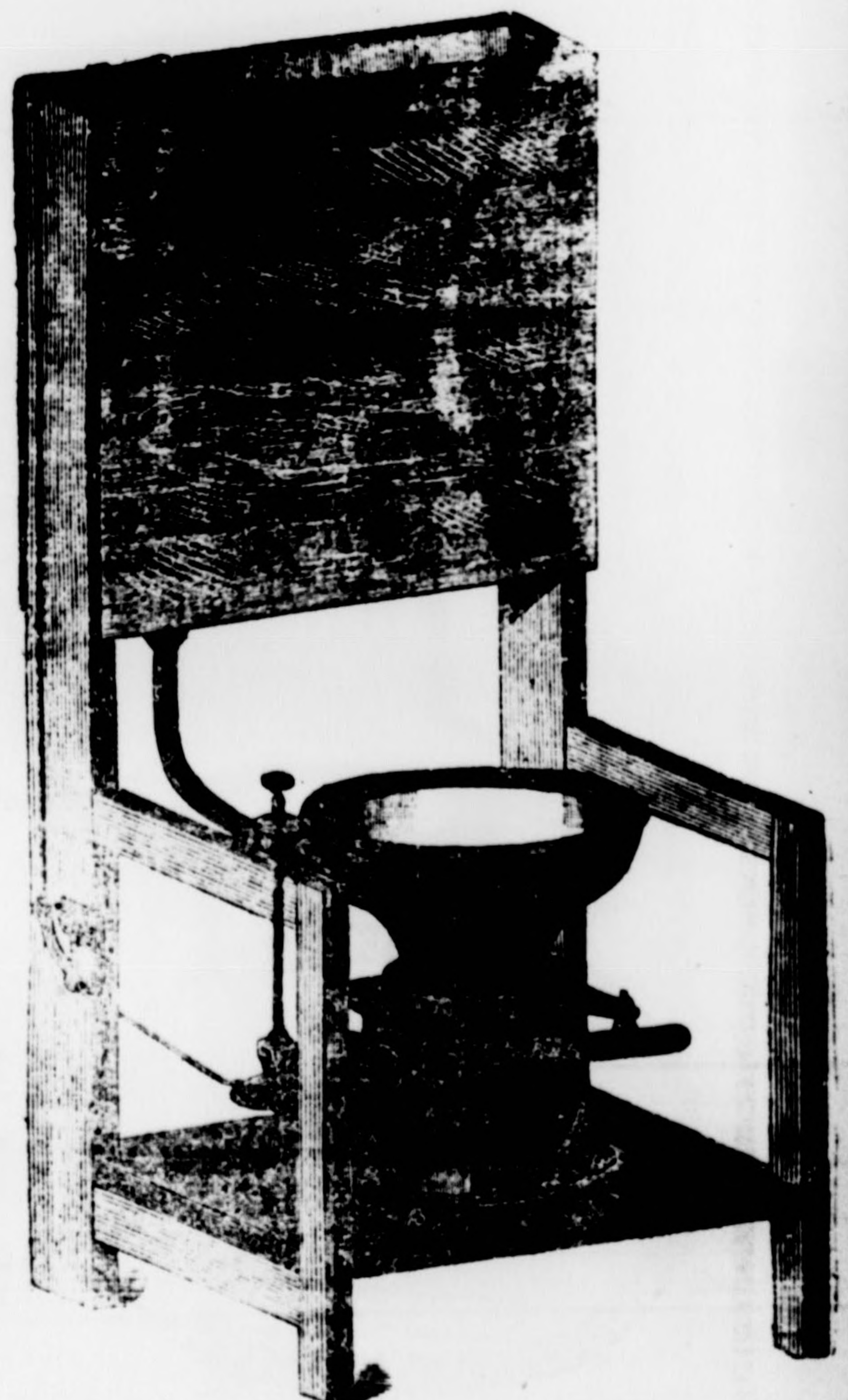
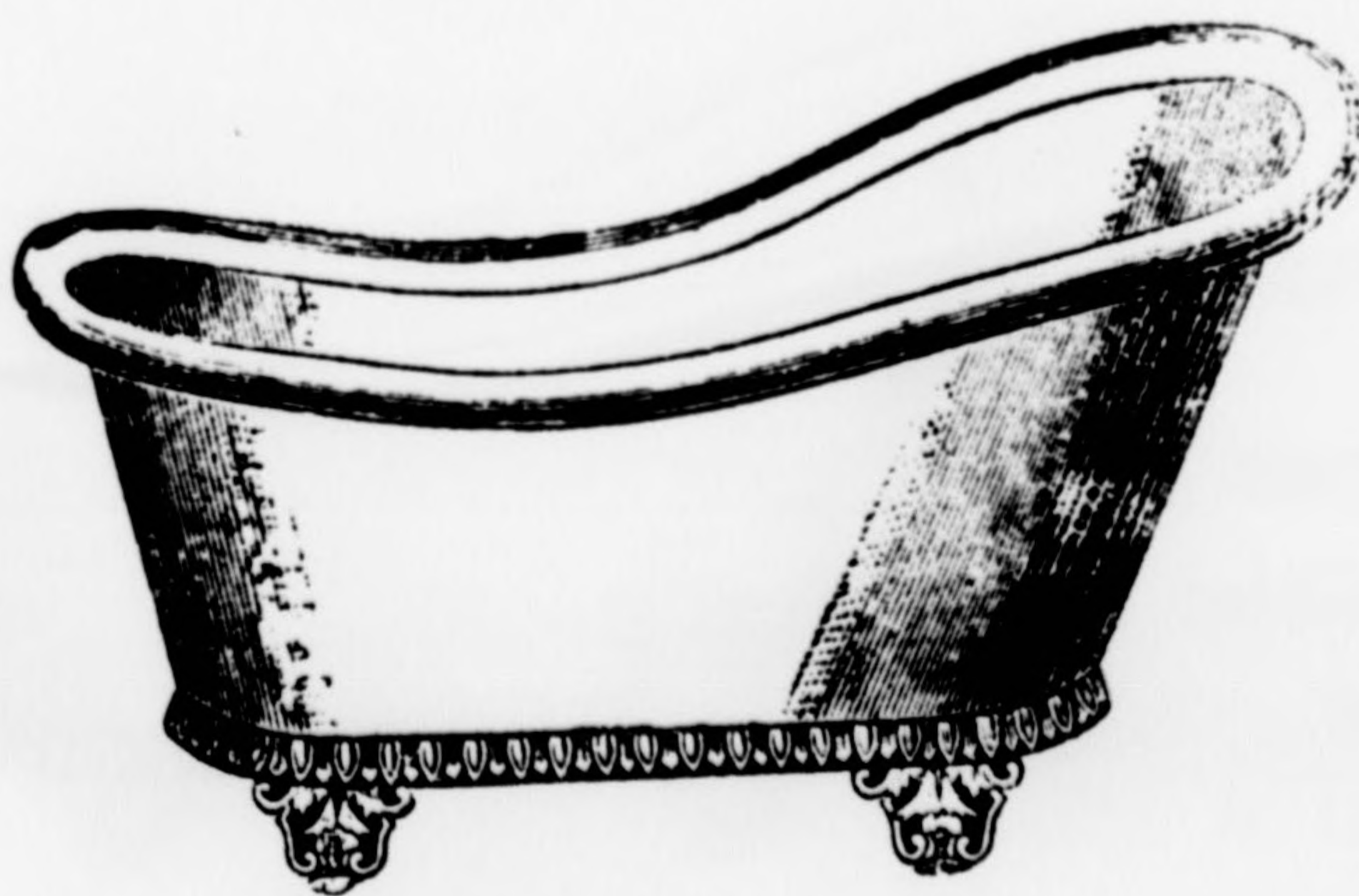
csatorna javítások

és

festések

a legolcsóbb árak mellett elvállaltatnak.

Fürdőkádokról, hástartási és teljes konyha-berendezési cikkekről kívánatra képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Postatakarékpénztári számla 4493.

Telefon szám 78.

Schönwald Imre

vizsgázott órás, ékszerész és látszerész

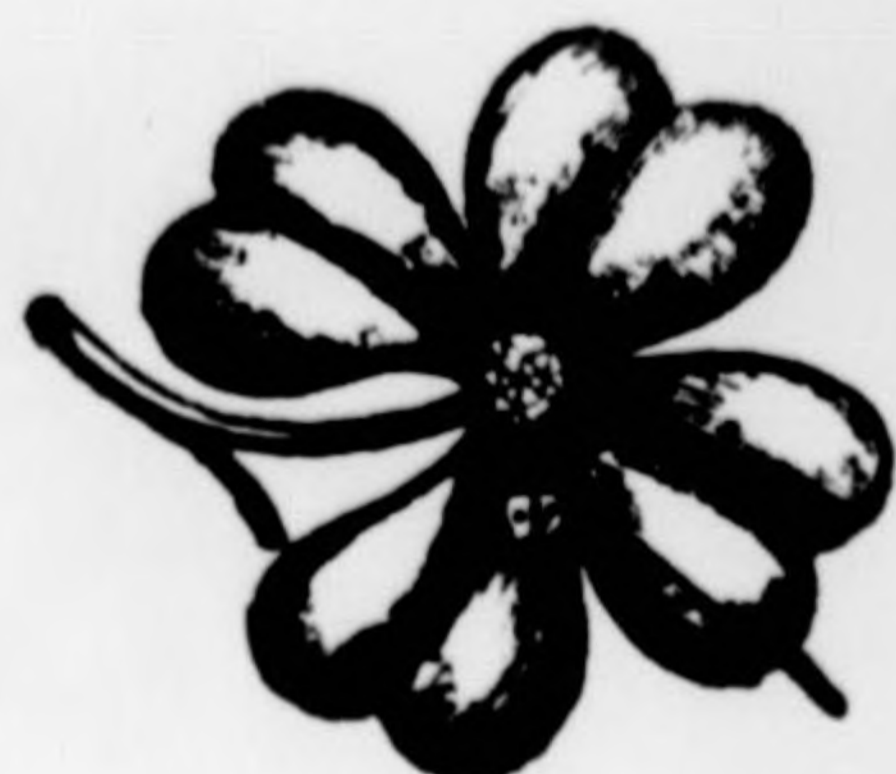
Pécsett

Király (fő) utca Hattyu-épületben.

A közelgő **bérmálási ünnepélyek** alkalmából bátor vagyok a nagyérdemű közönség és tisztelt vevőimnek a jelenleg raktáromon levő és a legújabb divatnak megfelelő kiváló finom izlésű **ékszer, arany és ezüst árukat**, valamint a legjobb **uri, női és gyermek arany, ezüst és nickel zsebórákat** a következő legjutányosabb **gyári árszámítással** felajánlani:

1 valódi arany velencei nyakláncz, zománczozott amulettel	8 frt 50 kr. — 10 frt és 12 frt.
1 valódi angol arany nyakláncz szivmedaillonnal	10 frt — 12 frt és 15 frt.
1 finom valódi arany kereszt	2 frttól — 6 frtig.
1 " " " " valódi opál, ametyst vagy más ékkövel	4 frttól — 12 frtig.
1 finom valódi arany kereszt nemes opál és igazgyöngy és gyémánttal	12 frttól — 50 frtig.
1 finom valódi arany sima karkötő szivfüggővel	10 frttól — 12 frtig.
1 pár valódi arany legújabb fülbevaló önzáró csukóval	6 frttól — 40 frtig.
1 valódi arany óraláncz, lánczkarkötő, valamint öncsukó karkötő	20 frttól — 50 frtig.
Valódi aranynyal tartósan bevont ezüst-áruk, karkötők különféle ékkövekkel	3 frttól — 10 frtig.
Valódi aranynyal tartósan bevont nyaklánczok	1 frt 20 krtól — 3 frtig..
Valódi aranynyal tartósan bevont párizsi zománcz zott amulettek	1 frttól — 2 frt 50 krig.
1 egyfedelű arany női óra pontosan járó szerkezettel	15 frttól feljebb.
1 kettős fedelű arany női óra diszesen vésett vagy zománczozott tokban	16 frttól feljebb.
1 kettős fedelű ezüst női óra	6 " "
1 kettős fedelű tula női óra	10 " "
1 kettős fedelű arany férfi óra	40 " "
1 egy fedelű arany férfi óra	25 " "
1 kettős fedelű valódi ezüst remontoir óra legjobban kipróbálva	6 frt 50 krtól — 9 frtig.
1 kettős fedelű valódi tula remontoir óra	7 frttól — 10 frtig.
1 kettős fedelű tula óra ancer szerkezettel	8 frttól — 24 frtig.
1 feketére oxidált acél óra	4 frttól — 10 frtig.
1 " " " " naptár mutatóval	12 frt 50 kr.
1 legjobb minőségű nickel remontoir óra pontosan kipróbálva	4 frttól — 5 frtig.

Midőn még fentemlített áruknak bevásárlása ujjólag a nagy érdemű közönség és tisztelt vevőimnek becses figyelmét felhívni bátorodom. vagyok minél számosabb látogatást kérve

kiváló tisztelettel

Schönwald Imre.

Saját aranyművesi, vésnői és **legújabb izlésnek megfelelően berendezett legjobb órajavítási műhely**, a hol minden e szakmába vágó javítások a legjobban és legolcsóbban elkészítettnek.